

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.585/2011/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Vargáné dr. Kispál Mária (címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Sz. Sz. jogtanácsos által képviselt Allianz Hungaria Biztosító Zrt. (címe) alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 21.P.22.373/2008/52. szám alatt meghozott s az 53. sorszám alatti végzéssel kijavított ítélete ellen az alperes részéről 56. sorszám alatt előterjesztett és 58. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 25 000 (huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 60 000 (hatvanezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

### Indokolás:

2007. június hó 5. napján **P. J.** - aki gépjárművére az alperesnél rendelkezett felelősségbiztosítással - az általa vezetett ..... forgalmi rendszámú **"X"** típusú személygépkocsival ....-on, a **"Sz"** utcáról balra az **"U"** utcára történő kanyarodás végrehajtása során nem biztosított elhaladási elsőbbséget a vele szemben közeledő, s egy..... típusú robogót vezető felperesnek (amely járműfajta vezetésére engedéllyel nem rendelkezett), aki ezért elesett. A baleset következtében a felperes 8 napon túl gyógyuló bordatörést, baloldali singcsonttörést, a szárcapocscsont fejének elmozdulás nélküli törését, a baloldali II., IV. és V. bordák törését és egyéb súlyos sérüléseket szenvedett, így légzési elégtelenség, továbbá traumás lég- és vérmell alakult ki (a légmell másnapra

megszűnt), véralvadási zavar, pitvari lebegés és mélyvénás rögösödés utáni állapot lépett fel. Őt 2007. június hó 11. napjáig a..... Kórház traumatológiai osztályán kezelték. A kórelőzményében inzulinnal kezelt cukorbetegség, depresszió és mélyvénás rögösödés betegségek kerültek feltűntetésre. A légmell megszűnése és a véralvadási paraméterek rendeződése után a könyök törését 2007. június hó 8. napján megoperálták: lemezes csontegyesítést végeztek. Pszichiátriai konzíliumot követően zavart, nyugtalan állapota miatt a ..... Kórház pszichiátriai osztályára helyezték át s őt ott 2007. június hó 18. napjáig kezelték, majd - miután pszichotikus tünetet nem észleltek és a magatartása is nyugodttá vált - kérésére hazabocsátották nem meghatározott személyiségzavar s depressziós magatartászavar kórisméjével.

2007. szeptember hó 18. napján angiológiai szakrendelésén jelentkezett a lábszár duzzanata és fájdalma miatt, ahol bal mélyvénás rögösödés utáni állapotot kórisméztek és kompressziós harisnya viselését javasolták gyógyszer szedése mellett. A felperest 2007. december hó 4-6. napjai között kezelték a "M" traumatológia és kézsebészeti osztályán a belső fémrögzés eltávolítása céljából. 2008. március hó 4-7. napjai között ugyanitt kezelték a bal alkar műtét utáni izomsérvesedése, depresszió és cukorbetegség miatt.

A felperes sérülései együttesen kb. 3 hónapos gyógytartamúak voltak, azok 25 %-os munkaképesség-csökkenést eredményező maradandó fogyatékoság visszamaradásával gyógyultak a könyöktáji mozgáskorlátozottság és a kézfunkció károsodása miatt. A pszichés állapotában mérsékelt - a súlyos egészségromlás szintjét el nem érő - romlás véleményezhető, ami miatt a felperes pszichiátriai járóbeteg-ellátáson megjelent, de folyamatos pszichoterápiára és fekvőbetegként kezelésre nem szorult. Ez utóbbi sorsszerű megbetegedésként értékelhető, a perbeli balesettel okozati összefüggésben bizonyíthatóan nem áll. A felperes továbbra is az eredeti munkakörében dolgozik, de életvitele megváltozott, a korábbi sporttevékenységétől el van zárva, fájdalmai rendszerezsek. A baleset óta gépjárművet nem vezet.

A felperes módosított keresetében 6 500 000 Ft nem vagyoni kár és ennek 2007. június hó 5. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, valamint a pert megelőzően teljesített 1 500 000 Ft-ból 1 100 000 Ft után 2007. június hó 5. napjától 2008. július hó 15. napjáig, 400 000 Ft után pedig 2007. június hó 5. napjától 2008. március hó 18. napjáig járó késedelmi kamatok megfizetését is kérte. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mert a pert megelőzően megfizetett összeggel a felperes kárát megtérítette.

Az elsőfokú bíróság az 52. sorszám alatt meghozott s az 53. sorszám alatti végzésével kijavított ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1 000 000 Ft tőkét, valamint ezen összeg után 2007. június hó 5. napjától a kifizetés napjáig, illetőleg 1 100 000 Ft tőke után 2007. június hó 5. napjától 2008. július hó 15. napjáig és 400 000 Ft tőke után 2007. június hó 5. napjától 2008. március hó 19. napjáig járó késedelmi kamatot, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 225 000 Ft perköltséget és az államnak külön felhívásra 335 700 Ft le nem rótt kereseti illetéket, továbbá kötelezte az

alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 60 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a felperes pszichés megbetegedése, a bal lábszár többszöri vérrögösödése, amely utóbbi 2009. évben maradványtünetként vénás keringési zavart okozott, a mindkét lábszár visszeressége és a cukorbetegség is sorsszerű megbetegedések voltak, a perbeli balesettel okozati összefüggésben nem álltak. A káresemény következtében maradandó egészségkárosodásként a bal könyöktájék mozgáskorlátozottsága alakult ki, valamint a bal térd funkciójának mérsékelt fokú károsodása.

A baleset következtében a felperesnek az egészséghez való személyiségi joga sérült, ami az alperes kártérítési kötelezettségét eredményezte a gépjármű üzemben tartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló és a káreseménykor hatályos 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. §-ának (1) bekezdése szerint, amely körülményt az alperes maga sem vitatott.

Az alperes által felkért szakértő a felperesnél 25 %-os munkaképesség-csökkenést véleményezett azzal, hogy ennél figyelembe vette a felperest ért pszichés károsodásokat is. A rendelkezésre álló szakvélemények - így a **dr. Cs. J.** pszichológus szakértő szakvéleménye és a.... Orvosszakértői Intézet elmeorvos-szakértői véleménye is - azt támasztják alá, hogy ugyan a felperes a nála korábban is meglévő pszichés megbetegedés miatt folyamatos kezelésre szorult, de a balesettel okozati összefüggésben ugyancsak érte őt enyhe pszichés károsodás, amelyek 2009. évben már nem álltak fenn, tehát azok maradandó lelki károsodásokat nem okoztak. Az elsőfokú bíróság mégis a 25 %-os munkaképesség-csökkenést vette alapul, miután annak mértékének meghatározásánál is csak enyhébb pszichés károsodásokat vettek figyelembe, amelyek a balesetet követően fennálltak.

A felperesnek az életkörülményei megváltoztak, amint ez a balesetet követő állapotára és az életvitelének megváltozására lefolytatott tanúbizonyítás alapján megállapítható volt. A balesetet megelőzően egy sportos alkatú, életvidám, társaságba járó fiatalember felperes a baleset következtében - bár változatlanul a korábbi munkakörében dolgozik - visszahúzódóbb lett és sporttevékenységet sem tud már folytatni. A baleseti egészségkárosodása maradandó, a hátralevő életét hátrányosan befolyásolja, nehéz fizikai munkát sem képes végezni a kezének károsodása miatt.

Az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB számú határozatában foglaltak szerint a nem vagyoni kár lényegében az adott személyiség értékminőségében bekövetkezett csökkenés ellensúlyozására hivatott. Az elsőfokú bíróság a felperest ért egészségkárosodással arányban - a peren kívül történt kifizetéssel együtt - 2 500 000 Ft összegű kártérítést tartott szükséges mértékűnek, annak késedelmi kamataival együtt. Az ezt meghaladó igény azért utasította el, mert a felperes a munkaképességének csökkenése ellenére a korábbi munkakörét el tudja látni, továbbá nem volt bizonyított a felperes pszichés állapotának a súlyos romlására vonatkozó előadás, ahogy az sem, hogy olyan mértékű pszichés

károsodások érték volna a felperest, amelyek a közlekedésben való részvételét megnehezítenék.

A motorkerékpárra vonatkozó vezetői engedély hiánya nem hatott közre a baleset bekövetkeztében, ezért ezt nem értékelte az elsőfokú bíróság.

A felperest a pervesztessége arányában a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes perköltségének a megfizetésére, figyelemmel az általa előlegezett költségekre is. A felek a pervesztességükhöz igazodóan kötelesek a le nem rótt kereseti illetéket megtéríteni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával a terhére megítélt további 1 000 000 Ft kártérítés és annak kamatai megfizetése alóli mentesítését kérte, mert a felperesnél a balesettel okozati összefüggésben kialakult pszichés károsodás nem mutatható ki.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette a peren kívül teljesített kártérítési összeg után járó késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést. Az ítéltábla a fellebbezést alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a felek által indítványozott releváns bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, s annak alapján helytálló jogi következtetésekre jutott. Annak indokait annyiban helyesbíti az ítéltábla, hogy az alperes marasztalásának alapja nem a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése, hanem - veszélyes üzemek találkozásáról lévén szó - a Ptk. 346. §-ának (1) bekezdése értelmében irányadó Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése.

A fellebbezéssel - annak is a 3. pontjában írtakkal - összefüggésben jegyzi meg az ítéltábla, hogy a társas (pár-) kapcsolatokban és a közlekedési magatartásban bekövetkezett hátrányos változást az elsőfokú bíróság nem értékelte az alperes terhére, s ezeket a körülményeket a nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározásakor figyelmen kívül hagyta. Arra az alperes a fellebbezésében sem hivatkozhatott eredménnyel, hogy a felperes a motorkerékpárral az adott járműtípus vezetésére jogosító engedély nélkül következett, mert ez a jogellenes magatartás ugyan kétségtelenül megvalósult, de a perbeli káresemény bekövetkezésében nem játszott semmiféle szerepet.

Az elsőfokú bíróság a felperest ért immateriális hátrányokat feltárta, s azokat a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásánál megfelelően értékelte, ideértve a felperest ért átmeneti és enyhe fokú lelki károsodást is. Az ítélkezési gyakorlat szerint a nem vagyoni kárpótlás mértékének meghatározásánál a károsult személy körülményeit, életkorát, a társadalomban elfoglalt helyzetét, a káreseménynek a károsult személyével

való összefüggéseit kell döntő súllyal értékelni. A nem vagyoni kárpótlás mértéke megállapításánál tehát a jogsértés súlyát és a következmények súlyosságát kell figyelembe venni, nem hagyható figyelmen kívül az összeg meghatározásánál a hasonló következményekkel járó, korabeli káreseményekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat és az annak megfelelő egységes megítélés követelménye sem. A felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítés összege az őt ért immateriális hátrányokkal arányban álló a kialakult bírói gyakorlathoz képest is. Erre tekintettel és a káreseménykor fennállt értékviszonyok alapján összesen 2 500 000 Ft szükséges, de egyben elegendő is a felperest ért immateriális hátrányok kompenzálására, s felel meg az egységes megítélés követelményének, amelybe beszámítva az alperes által peren kívül megfizetett összeget helytállóan kötelezte őt az elsőfokú bíróság további 1 000 000 Ft megfizetésére.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta a fenti helyesbítéssel és a fellebbezés által szükségessé tett kiegészítéssel.

Az alperes a másodfokú eljárásban peresztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében köteles a jogi képviselővel eljáró felperes javára perköltséget fizetni, melynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a peresztes alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni.

Debrecen, 2012. január hó 18. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

kiadó